

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України
щодо керування автомобілями»
(реєстр. № 8039 від 16.09.2022 р.)*

Законопроект розроблено з метою «підвищення правосвідомості молоді у сфері Правил дорожнього руху, що сприятиме посиленню безпеки на дорогах».

Визнаючи необхідність удосконалення законодавчих засад забезпечення безпеки дорожнього руху, вважаємо за доцільне зазначити таке.

1. Зміни норм чинного законодавства, а особливо спрямовані на запровадження нових підстав дієздатності потребують обґрунтування, яке має базуватися на результатах ґрунтового аналізу практики застосування чинних норм, які б доводили їх недостатню ефективність і потребу вдосконалення закону.

Наведені в пояснювальній записці твердження про те, що пропонуване розширення переліку компетентностей, які необхідні кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, задля всебічного розвитку, виховання та соціалізації особистості, а також зменшення вікової межі права керування автомобілем «сприятиме підвищенню правосвідомості молоді та можливості набуття ними професійних навиків водіння» не може вважатися достатнім обґрунтуванням пропонуваних змін.

2. Згідно з Додатком XXXII до Глави 7 «Транспорт» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію, Україна зобов'язується імплементувати Директиву Європейського Парламенту і Ради 2006/126/ЄС від 20 грудня 2006 року про посвідчення водія, зокрема в частині запровадження категорій посвідчень водія (стаття 3 Директиви) та мінімального віку для отримання посвідчення водія (статті 4–6 Директиви).

Пропозиція щодо зменшення вікової межі (з 16 років) надання права на керування транспортними засобами категорії B не узгоджується із положеннями частини 6 статті 4 Директиви (Категорії, означення та мінімальний вік), відповідно до якої держави-члени можуть підвищувати або знижувати мінімальний вік видання посвідчень водія: для категорії AM – знизити до 14 років або підвищити до 18 років; для категорії B1 – підвищити до 18 років; для категорії A1 – підвищити до 17 або 18 років; для категорій B і BE – знизити до 17 років. Держави-члени можуть знизити мінімальний вік для категорії C до 18 років і для категорії O – до 21 року стосовно: транспортних засобів, що їх використовує пожежна служба, і транспортних засобів, що їх використовують для підтримання громадського порядку; транспортних засобів, що проходять дорожні випробування з метою ремонту або технічного обслуговування.

До категорії B належать: автомобілі, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3500 кг, що їх спроектовано та побудовано для перевезення не більш ніж 8 пасажирів, крім водія; автомобілі цієї категорії можна поєднувати з причепом, дозволена максимальна маса якого не перевищує 750 кг. Мінімальний вік для категорії B становить 18 років (частина 4 Стаття 4 Директиви).

Окрім цього, Директивою 2006/126/ЄС запроваджено нові категорії транспортних засобів (AM, A2), оновлено поняття категорій B, B1, змінено окремі вимоги щодо мінімального віку для отримання посвідчення водія певних категорій транспортних засобів тощо.

Пропоновані проектом дефініції «автомобілі з автоматичною коробкою передач», «автомобілі з механічною коробкою передач» не використовуються у національному законодавстві та законодавстві, яке підлягає імплементації, що неминуче зумовить труднощі правозастосування.

Задля виконання Україною умов вступу до ЄС та з метою імплементації положень Директиви 2006/126/ЄС необхідні комплексні зміни до законодавчих актів України (зокрема й до Закону України «Про дорожній рух») в частині визначення категорій транспортних засобів, мінімального віку для отримання посвідчення водія відповідної категорії, вимог щодо проведення тестів, складання іспитів на отримання посвідчення водія, строку дії посвідчень водія відповідної категорії, запровадження інституту підготовки та підтвердження кваліфікації інструкторів / екзаменаторів з навчання керування транспортними засобами тощо.

На підставі викладеного не доводиться поділяти думку авторів проекту про те, що його прийняття «сприятиме посиленню безпеки на дорогах та слугуватиме всебічному розвитку, вихованню та соціалізації особистості сучасної людини».

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.